

σπανός

σπανός, -ή, -ό, επίθ. [<μτγν. σπανός (= φτωχός, αραιός)], ο σπανός. **1.** που δεν έχει καθόλου χρήματα, που είναι τελείως άφραγκος: «πού τον βρήκες αυτόν το σπανό και τον κουβάλησες στην παρέα μας και, κάθε φορά που είναι να μπει στο ρεφενέ, θυμάται να πάει να κατουρήσει!». Από παρομοίωση του σπανού, που δεν έχει καθόλου γένια, με την έλλειψη χρημάτων **2.** το αρσ. ως ουσ. **ο σπανός**, οι γλουτοί, ο κώλος, ιδίως ο γυναικείος: «είχε περάσει το χέρι του κάτω απ' τη φούστα της και της χάιδευε το σπανό της»·

- από σπανό τρίχα δύσκολα βγάζεις, τίποτα δεν μπορείς να πάρεις από φτωχό άνθρωπο: «όσα και να σου χρωστάει δε θα μπορέσεις να του πάρεις ούτε ευρώ, γιατί από σπανό τρίχα δύσκολα βγάζεις». Συνών. ο φαλακρός ψείρες δεν έχει·

- είναι πολλοί οι μπαρμπέρηδες για του σπανού τα γένια, βλ. λ. [μπαρμπέρης](#)·

- μα τα γένια του σπανού! ή μα του σπανού τα γένια! λέγεται με παικτική διάθεση στο ορκίσου που μας λέει ο συνομιλητής μας, όταν για διάφορους λόγους δε θέλουμε να ορκιστούμε πραγματικά. Συνών. μα το βρακί σου(!)·

- μόνο του σπανού τα γένια δε γίνονται, τίποτα δεν είναι ακατόρθωτο, όταν κάποιος θέλει πραγματικά να το κατορθώσει: «κι εγώ σου λέω πως θα μπορέσουμε να κάνουμε αυτή τη δουλειά, γιατί μόνο του σπανού τα γένια δε γίνονται». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το όλα γίνονται·

- όταν βγάλει ο σπανός γένια, ποτέ: «είναι μεγάλος απατεώνας και θα σου επιστρέψει τα λεφτά, όταν βγάλει ο σπανός γένια»·

- σπανός ξυράφι αγόραζε, λέγεται για άτομο που ενεργεί άστοχα, που προβαίνει σε άστοχη αγορά, που αγοράζει πράγματα που δεν του χρειάζονται: «πώς του 'ρθε, ρε παιδάκι μου, να πουλήσει το σπίτι του για να ρίξει τα λεφτά στο χρηματιστήριο! -Σπανός ξυράφι αγόραζε || δεν έχει ο βλάκας να φορέσει ένα ρούχο της προκοπής, και πήγε και μου 'ραψε φράκο! -Σπανός ξυράφι αγόραζε»·

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας